

Overzicht ingediende beleidsambities: Stap 1 naar het Raadsperspectief 2018
Raadsvergadering d.d. 21 maart 2017

Programma 1: Krachtige kernen							
Thema 1.1: Wonen en Vastgoed							
Nr	Fr.	Onderwerp	Doel	Inspanning	Indicatoren	Kosten	Notities
1.	GB/ VVD	Van uitbreiding naar inbreiding	Om inwoners van onze gemeente de gelegenheid te geven om in onze gemeente te kunnen blijven wonen, zal elke kern moeten beschikken over voldoende passende huisvesting voor haar inwoners. Dit zal bij jongeren om andere vormen gaan, dan bij ouderen. Om een goede mix te krijgen en de samenleving dynamisch te houden, vinden wij het van groot belang dat diverse woonvormen hier ook goed in beeld worden gebracht.	Het beleidsuitgangspunt "inbreiding voor uitbreiding" steunen wij van harte, echter wij zien dat er momenteel slechts ingezet wordt op inbreiding. Het college dient een actievere houding aan te nemen en niet uitsluitend af te wachten wat de markt gaat doen. Het grondbeleid zal dan ook actiever moeten worden uitgevoerd. Verder moet bekeken worden of en welke woonvormen mogelijk zijn binnen onze gemeente, waarbij diverse doelgroepen als het ware "door en naast elkaar" leven en wonen.	Per dorp toetsen of aan deze ambitie wordt voldaan	Dit leidt niet tot extra kosten.	CDA: GB/VVD: eigen ambitie DC: PvdA:
2.	DC	Alternatieve woonvormen	Wij zouden graag een coördinator aanstellen die zich onder andere bezig houdt met het informeren en inspireren van burgers omtrent alternatieve woonvormen en het begeleiden van initiatieven van particulieren en ontwikkelaars hieromtrent. Daarnaast verwachten wij dat deze coördinator een verbindende factor is voor inwoners van de verschillende dorpen die wel ideeën hebben over alternatieve woonvormen maar hier op individuele wijze (nog) geen vorm aan kunnen geven. De realiteit is dat de jeugdigen en oudere jeugd van nu, die nog middenin het leven staan, zich niet altijd bezig houden met de zorgen van later. Immers de trend die momenteel gaande is ten aanzien van verschaling van zorg, de sluiting van bejaardentehuizen en het feit dat je met steeds minder geld, steeds meer op jezelf en je omgeving moet vertrouwen om zelfstandig te kunnen blijven wonen, wordt nog niet altijd door iedereen gevoeld. Als je niet de voorbeelden in je omgeving ziet of je er zoveel mogelijk voor afsluit dan kun je je ook niet voorbereiden op wat komen gaat. En toch komt er een moment dat de realiteit ineens voor de deur staat en men graag in de eigen woning wil blijven wonen ondanks dat de familie niet om de hoek woont of geen tijd voor je vrij kan maken. Dan is het mooi dat je een gezamenlijke ruimte hebt waar er gekookt kan worden, dat je een bankje voor je deur hebt waar je kan zitten voor aanspraak met je burens en dat er altijd wel iemand in de gezamenlijke wasruimte is die je kan helpen met de was. De harde realiteit van de eenzaamheid onder ouderen en het niet meer zelfstandig je huishouding kunnen voeren kan ons allemaal raken. Wij willen dat mensen zich hier heel bewust van worden en ook gaan nadenken over mogelijkheden om dit te voorkomen. Dit kan door woongroepen, satellietwonen, kangoerewoningen etc. Hoe en in welke vorm particulieren dit willen oppakken is uiteraard aan hen die dat willen. Echter, er ligt ook een taak en verantwoordelijkheid bij de gemeente om bewustwording te creëren bij onze inwoners en initiatieven initieert, met voorstellen of voorbeelden komt en groepen mensen uitdaagt om hier goed over na te denken. En natuurlijk ook de mogelijkheid creëert om hier ook stappen in te kunnen zetten of het nu gaat om een mini dorpje in de vorm van een wijkje of hofje of anderszids. Bewustwording, het tegengaan van eenzaamheid, verbondenheid creëren door wederzijdse dienstverlening, het samen inkopen van zorg en het hebben van onder andere was-, kapper- en pedicure faciliteiten. Het lijkt een	Aanstellen van een coördinator of functionaris zoals de bedrijfsfunctionaris. Dit hoeft geen full time functie te zijn, een part time functie kan voldoende zijn.	<ul style="list-style-type: none"> •Toetsen door middel van een enquête of poll hoe bekend mensen zijn met alternatieve woonvormen en of ze dit zouden overwegen. •Na een jaar actief bezig te zijn geweest met bewustwording, het uitdragen van de mogelijkheden en het verbinden van mensen die hier interesse in hebben, nogmaals een enquête of poll houden om te kijken of er meer bekendheid is onder de mensen t.a.v. dit onderwerp en onderzoeken of er meer of minder mensen (als particulier) een alternatieve woonvorm overwegen. •Toetsen of er aanvragen of initiatieven zijn geweest rondom alternatieve woonvormen. 	Uit het budget voor riolering en groen	CDA: GB/VVD: DC: eigen ambitie PvdA:

			<p>utopie, maar wellicht in de toekomst een geschenk voor de zelfstandige blijvende senioren. Naast de senioren zien we in het land ook al jongeren die op zoek gaan naar alternatieve manieren van zelfstandig wonen maar wel met een bepaalde gezamenlijkheid, zoals twee aparte woningen met een gedeelde keuken.</p> <p>Wij zouden graag zien dat een coördinator van de gemeente onze inwoners zich hier bewust van laat worden. Deze persoon zou een inspirator kunnen zijn voor nieuwe alternatieve woonvormen van en door particulieren die zich voorbereiden op een mooie en lange toekomst in hun eigen buurt waarbij er door de wederzijdse noaberschap en gebruik van gezamenlijke ruimtes een verbondenheid ontstaat tussen de bewoners die het zolang mogelijk zelfstandig wonen waarborgt en de vaak verborgen eenzaamheid tegen gaat.</p>				
Thema 1.2: Mobiliteit en Bestendigheid							
3.	CDA	Optimaliseren openbaar vervoer (met name Tubbergen-Hardenberg)	<ul style="list-style-type: none"> • We willen een optimale bereikbaarheid en betere ontsluiting van de gemeente Tubbergen, busverbindingen zijn daar een onderdeel van; • We willen een adequate vorm van openbaar vervoer voor economische en recreatieve activiteiten en het bezoeken van instellingen, zoals ziekenhuizen; • We willen een openbaar vervoerverbinding tussen de gemeente Tubbergen en Hardenberg. 	We roepen het college op om zich sterk te maken voor een optimale bereikbaarheid van Tubbergen en een betere ontsluiting met het openbaar vervoer naar het noorden, met name richting Hardenberg.	Realisatie openbaar vervoerverbinding Tubbergen-Hardenberg.	Inzet ambtelijk apparaat en college om te komen tot een openbaar vervoerverbinding Tubbergen-Hardenberg	CDA: eigen ambitie GB/VVD: DC: PvdA:
4.	CDA/ GB/ VVD	Verkeersveiligheid Manderveenseweg Tubbergen - Manderveen	De raad op heeft op 15 december 2014 unaniem overwogen dat uit een onderzoek naar de verkeersonveilige situatie op de Manderveenseweg voor met name fietsers heeft uitgewezen dat er meerdere verkeersonveilige situaties op de Manderveenseweg zijn. Manderveen is per fiets nog steeds uitsluitend bereikbaar over wegen met gemengd snel verkeer en langzaam verkeer. Dit geldt zowel voor plaatselijk verkeer maar ook voor toeristisch verkeer. Gelukkig heeft dit nog niet geleid tot ernstige ongevallen. Wij willen dat ook in de komende jaren fietsers veilig van en naar Manderveen kunnen gaan, ondanks de te verwachten toename van het zware verkeer.	Wij willen dat in overleg met de inwoners van Manderveen een plan wordt gemaakt zodat Manderveen ook in de toekomst veilig bereikbaar is voor fietsers. Voor wat betreft de verbinding tussen Tubbergen/Geesteren en Manderveen zou een mogelijkheid kunnen zijn de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Manderveenseweg. Maar er zijn wellicht ook andere oplossingen denkbaar om Manderveen veilig bereikbaar te laten blijven. Mogelijkheden die wij niet op voorhand willen uitsluiten. De keuze willen wij laten bij de inwoners van Manderveen. Wij verwijzen hiervoor naar de uitgangspunten in "Mijn Dorp 2030", waarin eigen inbreng in middelen en inzet essentieel is.	Het aantal (ernstige) ongevallen als gevolg door aanrijdingen tussen langzaam en snelverkeer van en naar Manderveen moet op het huidige lage niveau blijven.	Wat het mag kosten is mede afhankelijk van de te maken keuze die door de inwoners van Andereen gemaakt wordt. Maar wij willen het college verzoeken dit een plek te geven in de programmabegroting van 2018.	CDA: eigen ambitie GB/VVD: eigen ambitie DC: PvdA:
5.	GB/ VVD	Duurzaamheid	Wij willen intensivering van het ideaaldoel: Zorgen voor het bewuster omgaan met energie Verder willen wij nog meer aandacht vragen voor Duurzaamheid.	Wij moeten als gemeente de vlucht voorwaarts nemen door onze lokale duurzaamheids-initiatieven te ondersteunen: - Deelname in Energietransitie NOT, - Deelname aan Mineral Valley Twente, - Energie-opwekking mede met, of gestimuleerd door de gemeente - Transformatieopgaven als "zonne-energie voor asbest" enz., Wij willen de beoordelingscriteria van MijnDorp2030 verruimen op het punt van duurzaamheid. Lokale initiatieven die de energietransitie ondersteunen, evenals aanpalende onderwerpen, zien wij hierin graag terug. Wij willen hiervoor financiële ondersteuning bieden, maar ook ondersteuning door actief beleid.	Binnen 1 jaar zien wij graag 3 lokale initiatieven op het gebied van duurzaamheid.	Wij willen het budget Mijn Dorp 2030 aanvullen met geormerkte gelden vanuit de incidenteel beschikbare algemene middelen. Ambtelijke ondersteuning door de buurtmannen en buurtvrouwen.	CDA: GB/VVD: eigen ambitie DC: PvdA:
Thema 1.3: Maatschappelijke voorzieningen							
6.	CDA	Duurzaamheid/ Energietransitie	Doelstelling is om de opgave die er landelijk ligt voor de overgang naar duurzame energie in 2020 14% en in 2023 16% duurzaam opgewekt dient te worden.	Het college opdracht te geven om de 12 duurzaamheidspunten, die we onlangs benoemd hebben in de raad, voor 2018 uit te werken en te komen met een plan van aanpak.	De afspraken die zowel landelijk als Provinciaal gemaakt zijn te halen.	Inzet uren ambtelijk apparaat	CDA: eigen ambitie GB/VVD: DC: PvdA:

Nr	Fr.	Onderwerp	Doel	Inspanning	Indicatoren	Kosten	Notities
Programma 2: Economische Kracht en Werk							
Thema 2.1: Vrijtijdseconomie							
7.	GB/ VVD	"Twente" als merk in de toeristische markt zetten	De fractie Gemeentebelangen/VVD is er van overtuigd dat het promoten van "Twente" meerdere synergievoordelen biedt en vele malen krachtiger is dan dat ieder dorp of elke gemeente dat afzonderlijk doet. Nu de traditionele VVV-kantoren in diverse Twentse plaatsen niet meer aanwezig zijn, is het van groot belang de toeristen te overtuigen van het merk "Twente".	In samenwerking met Twente Marketing (onze fractie is blij met deze ontwikkeling) en de lokale ondernemers, willen wij een aantrekkelijk programma voor de bezoeker aan onze gemeente.	Het aantal overnachtingen binnen onze gemeentegrenzen, de gemiddelde besteding per bezoeker, bezoekersaantallen op websites, werkgelegenheid	N.v.t.	CDA: GB/VVD: eigen ambitie DC: PvdA:
Thema 2.2: Ondernemen en Arbeidsmarkt							
8.	DC	Promoten van kleinschalige energie-opwekking	<p>Door de wijzigingen in de energiesector is het de verwachting dat kleinschalig opgezette eenheden voor energieproductie zal toenemen. Vanuit dat oogpunt willen wij dat de gemeente mensen actief gaat informeren en zo nodig gaat ondersteunen waar het gaat om alternatieve vormen van zelfstandige energieopwekking.</p> <p>Het zelf opwekken en delen van energie met anderen in de nabije omgeving heeft niet alleen een financieel voordeel maar is ook duurzaam en vaak milieuvriendelijker. Omdat het heel aannemelijk is dat er in de toekomst steeds meer nieuwe manieren van energie opwekking worden gevonden en ook toegepast denken wij dat het goed is om daar als gemeente op in te springen. Wij zijn ons er bewust van dat dit in het verleden ook is gebeurd. Echter, wij denken dat het tijd is voor een vervolgstap. Daarbij hoort ook het bewust maken van onze gemeenschap, het delen van onderzoeken en mogelijkheden bieden om te experimenteren en innovatieve ideeën uit te werken.</p> <p>Het keuringsinstituut Nederlandse elektriciteitssector (KEMA) is bezig met het experimenteren met een 'smart grid', een technologie waarmee het lokale gebruik van energie beheerd kan worden en er dus onderling energie uitgewisseld kan worden. Voor ons nog onbekend terrein maar wij zouden graag zien dat er vanuit de gemeente meege gedacht wordt en ook mogelijkheden gecreëerd worden voor initiatiefrijke mensen die innovatieve ideeën hebben omtrent het opwekken van energie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actief Informeren van inwoners, dit kan via social media d.m.v. uitleg, interessante artikelen delen en te vragen of er belangstelling is voor het zelf opwekken en delen van energie in bepaalde wijken. • Vanuit het ambtelijk apparaat mensen beschikbaar stellen die inwoners kunnen helpen met vragen rondom haalbaarheid e.d. net zoals men dat ook zou doen bij bijvoorbeeld een principe verzoek. • Een aanspreekpunt/ coördinator aanstellen die inspireert en uitnodigt tot nadenken over de mogelijkheden, kansen en voordelen van het zelfstandig opwekken van energie. • Mensen actief uitnodigen om aan te haken bij mogelijke experimenten betreffende dit onderwerp. <p>Hoe dit daadwerkelijk vorm gegeven wordt is wat ons betreft open voor discussie. Zolang er voldaan wordt aan het doel om de burgers te informeren en uit te nodigen om initiatieven te ontwikkelen.</p>	<p>Na een jaar evalueren of</p> <ul style="list-style-type: none"> - er meer (informatie) aanvragen zijn betreffende het onderwerp energieopwekking door inwoners van onze gemeente. - er initiatieven zijn ontplooid t.a.v. zelfstandige energieopwekking door individuen of groepen mensen 	<ul style="list-style-type: none"> • De kosten zullen bestaan uit arbeidsuren omdat er meer informatie-verstrekking gedaan dient te worden. En de arbeidsuren die het kost om te evalueren. • Er kan een combinatie gemaakt worden van werkzaamheden waarbij een coördinator van bijvoorbeeld alternatieve woonvormen ook de mogelijkheden van duurzaam wonen en energie opwekken belicht. • 0,2 fte te onttrekken uit het budget voor riolering en grijs 	CDA: GB/VVD: DC: eigen ambitie PvdA:
9.	CDA	30's	<p>Wij willen een gemeente zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> - met een innovatief bedrijfsleven en mogelijkheden voor goed voortgezet onderwijs voor onze jeugd, - waarin onderwijs en bedrijfsleven elkaar ondersteunen en versterken in een streven om onze jeugd haar eigen interesses en ambities en de mogelijkheden die het lokale bedrijfsleven biedt te laten ontdekken; en - waarin aan onze jeugd ook binnen de eigen gemeentegrenzen voortgezet onderwijs wordt geboden om haar ambities te kunnen nastreven. <p>Toelichting: Hiermee is het belang van de jongeren gediend. Maar ook het belang het bedrijfsleven, dat behoefte heeft aan enthousiaste en gedreven medewerkers.</p> <p>Binnen alle kernen in de gemeente Tubbergen zijn bedrijven gehuisvest. Onderwijs, ondernemers en overheid kunnen (nog meer) de handen ineen slaan om kinderen te stimuleren bij de juiste beroepskeuze, die aansluit bij hun interesses, ambities en mogelijkheden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wij willen stimuleren dat er door bedrijven en andere organisaties in samenwerking met het onderwijs, en ondersteund door de overheid (gemeente) praktijkdagen georganiseerd worden voor leerlingen van basisscholen en het voortgezet onderwijs. Deze praktijkdagen kunnen ervoor zorgen dat leerlingen een beter beeld krijgen welke bedrijven en instellingen er in onze gemeente gehuisvest zijn en welke beroepen hieraan gerelateerd kunnen worden. Wij willen zo nodig hiervoor een aanjaagsubsidie beschikbaar stellen. - Wij willen stimuleren dat het onderwijsprogramma wordt aangevuld met techniek en gezondheidszorg. TOF en Canisius/ Pius zullen hierin een uitvoerende rol hebben. Want het is belangrijk om goed voortgezet onderwijs in de gemeente Tubbergen te houden. <p>Toelichting: In de gemeente Tubbergen zijn veel bedrijven gehuisvest die werkplekken kunnen bieden voor jongeren uit onze gemeente. Dit schept een lokale verantwoordelijkheid en herkenbaarheid voor alle partijen. Bedrijven kunnen meeliften op de innovatieve kennis van UT en Saxion die hierin kunnen en</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het onderwijsprogramma zal aangevuld dienen te worden met techniek en gezondheidszorg. Jaarlijks dienen er praktijkdagen georganiseerd te worden; zowel voor het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs. - Na 2 jaar zal er een evaluatie plaatsvinden. Er zal gekeken kunnen hoeveel leerlingen uiteindelijk doorstromen van de basisschool naar technische beroepen en beroepen in de zorg. 	<p>Wij verwachten dat al veel kan worden bewerkstelligd door de ambtelijke inzet van met name de bedrijfsconsulent</p>	CDA: eigen ambitie GB/VVD: DC: PvdA:

			Op vele basisscholen in de gemeente Tubbergen wordt al gewerkt met het programma Zikke. Dit programma biedt mogelijkheden om voor kinderen om hun interesses te testen en draagt bij tot het verbeteren van hun toekomstkeuzes. Wij vragen in dit verband overigens tevens aandacht voor bevordering van de Duitse taal binnen het onderwijs. Aangezien onze gemeente aan de Duitse grens ligt, zijn er voor onze inwoners ook arbeidskansen in Duitsland, mits men wel de Duitse taal machtig is.	willen faciliteren. Bij al deze plannen willen we zeker de mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt niet uit het oog verliezen. Er zal met zorgvuldigheid gekeken moeten worden naar de jongeren die tussen de wal en het schip vallen doordat ze beter op individueel niveau functioneren dan in grote groepen.			
10.	PvdA	Free Wi-Fi centrum Tubbergen	(Winkel) centrum van Tubbergen aantrekkelijker maken voor winkelend publiek en toeristen.	Onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheid voor free Wi-Fi in het dorpscentrum van Tubbergen.	Haalbaarheid en rendement toetsen door een benchmark uit te voeren bij andere dorpen van vergelijkbare grootte (b.v. Wierden, Rijssen en Holten)	Het uiteindelijk realiseren van een free Wi-Fi zone in het centrum van Tubbergen kan worden gedekt vanuit het budget Bruisend hart / Mijn Dorp 2030. Ter vergelijking: de kosten voor een free Wi-Fi in Wierden zijn destijds begroot op € 10.000.	CDA: GB/VVD: DC: PvdA: eigen ambitie
Nr	Fr.	Onderwerp	Doel	Inspanning	Indicatoren	Kosten	Notities
Programma 4: Burger en Bestuur							
Thema 4.2: Dienstverlening							
11.	DC	Afstand bestuur, raad en burgers verkleinen	De afstand tussen het bestuur, de raad en onze inwoners verkleinen en de stem van de burger in de Raad te laten horen. In ons partijprogramma hebben wij aangegeven dat wij de stem van de burger in de Raad wilden laten horen. De beste manier hiervoor is om niet enkel uit te gaan van een vastgelegde inspreektijd behorend bij een agendapunt maar onze inwoners actief uit te nodigen om vragen te stellen aan onder andere het college en onderwerpen in te brengen. Wij denken dat het moment om de structuur van de raadvergadering is aangebroken en hopen dat andere partijen dit initiatief ook ondersteunen.	(Burgers de ruimte geven tijdens Raadsvergaderingen onderwerpen ter discussie te stellen en aanhangig te maken buiten de vaststaande agenda om. • Implementeren van een vastgesteld tijdstip voor burgers om een onderwerp ter sprake te stellen of vragen te stellen aan het college • Op basis van volgorde van binnenkomst kunnen inwoners tot op het moment van de vergadering zich aanmelden om een onderwerp in te brengen. • Het college dient beschikbaar te zijn voor vragen en opmerkingen vanuit burgers • Er is een maximaal aantal onderwerpen dat ingebracht kan worden en een maximale tijd waarin de aangedragen onderwerpen besproken worden. • De onderwerpen die niet gehoord zijn i.v.m. tijdgebrek schuiven automatisch door naar de volgende vergadering • Inwoners van de gemeente informeren via social media als ook op en rond de Essen en bijvoorbeeld Tubbergen nieuws Hoe dit daadwerkelijk vorm gegeven wordt is wat ons betreft open voor discussie. Zolang er voldaan wordt aan het doel om de burgers meer te betrekken en mogelijkheden te geven om zich daadwerkelijk te laten horen.	• Na een jaar evalueren hoe deze werkwijze door burgers wordt ervaren • Toetsen of de beleving van burgers ook daadwerkelijk een toegankelijker bestuur en Raad is • Toetsen of er meer betrokkenheid is t.a.v. de lokale politiek	De kosten zullen bestaan uit arbeidsuren om het een en ander te toetsen en te evalueren.	CDA: GB/VVD: DC: eigen ambitie PvdA: